

CENG 201 Veri Yapıları 3: Bağlı Listeler

Öğr.Gör. Şevket Umut ÇAKIR

Pamukkale Üniversitesi

Hafta 3

Anahat

- 1 Bağlı Listeler
LinkedList Sınıfı Metodlar
- 2 Çift Bağlı Listeler
DoublyLinkedList metodlar
- 3 Yığıt ve Kuyruk Uygulamaları

Tek Bağlı Liste

- Ardışık olarak düğümleri(Node) barındıran bir veri yapısıdır
- Her düğüm bir değer(value) vede bir başka düğüme bağlantı(next) içerir
- Listedeki son düğümün bağlantısı boştur(null)
- Bağlı listenin bir başlangıç düğümü vardır

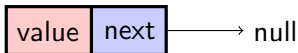

Figure: Tek bağlı liste düğümü(Node)

Düğüm Sınıfı

```
1 package sunum;
2 public class Node<T> {
3     public T value; //Saklanan değer
4     public Node<T> next; //Bir sonraki eleman
5
6     public Node(T value, Node<T> next) {
7         this.value = value;
8         this.next = next;
9     }
10
11     public Node() { } //Varsayılan yapıcı metod
12 }
```

Düğüm Sınıfı Kullanımı

```
1 package sunum;
2 public class Program {
3     public static void main(String[] args) {
4         Node<Integer> n2=new Node<>();
5         n2.value=5;
6         Node<Integer> n1=new Node<>(17, n2);
7         Node<Integer> n3=new Node<>();
8         n3.value=8;
9         n2.next=n3;
10    }
11 }
```

Örnek Kodla Oluşan Yapı

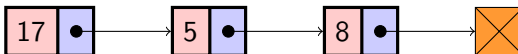

Figure: Temsili gösterim

```
n1
n1 = {Node@509}
  f value = {Integer@511} 17
  f next = {Node@508}
    f value = {Integer@512} 5
    f next = {Node@510}
      f value = {Integer@513} 8
      f next = null
```

Bağlı Liste Gösterimi/Linked List

Bağlı Liste Sınıfı

```
2 public class LinkedList<T> {  
3     private Node<T> head; //Başlangıç düğümü  
4     public LinkedList() {} //Yapıcı metod  
5     public void print() {} //Tüm listeyi yazdır  
6     public Node<T> getHead() {} //İlk düğümü verir  
7     public void addFirst(T value) {} //Listenin başına ekler  
8     public void addLast(T value) {} //Listenin sonuna ekler  
9     public void add(int index, T value) {} //Verilen konumdan sonra  
    ↪ ekler  
10    public void insertAfter(Node<T> node, T value) {} //Verilen  
    ↪ düğümden sonra ekler  
11    public T removeAfter(Node<T> node) {} //Verilen düğümden sonrakini  
    ↪ siler  
12    public T removeAt(int index) {} //Verilen konumdaki düğümü siler  
13    public T removeFirst() {} //Listenin başını siler  
14    public T removeLast() {} //Listenin sonunu siler  
15 }
```


Soru

Aşağıdaki işlemler ekran çıktıları nasıl olur:

```
5      LinkedList<Integer> ll=new  
        ↳ LinkedList<>();  
6      ll.addFirst(3);  
7      ll.addFirst(5);  
8      ll.addFirst(7);  
9      ll.print();  
10     ll.addLast(9);  
11     ll.print();  
12     ll.insertAfter(ll.getHead(),  
13     ↳ 15);  
14     ll.print();
```

```
14     ll.add(0, 76);  
15     ll.add(5, 41);  
16     ll.addFirst(12);  
17     ll.print();  
18     ll.removeAfter(ll.getHead());  
19     ll.print();  
20     ll.removeAt(3);  
21     ll.print();  
22     ll.removeFirst();  
23     ll.print();  
24     ll.removeLast();  
25     ll.print();
```

Cevap

7 5 3

7 5 3 9

7 15 5 3 9

12 7 76 15 5 3 9 41

12 76 15 5 3 9 41

12 76 15 3 9 41

76 15 3 9 41

76 15 3 9

print metodu

```
4 public void print(){ //Tüm listeyi yazdır
5     Node<T> current=head;
6     while (current!=null){
7         System.out.println(current.value+" ");
8     }
9     System.out.println();
10 }
```

addFirst

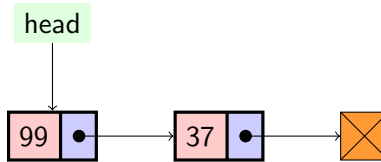

Figure: addFirst(12) öncesi

addFirst

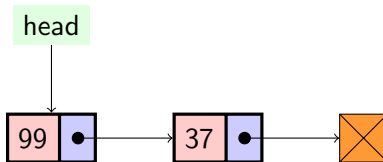

Figure: addFirst(12) öncesi

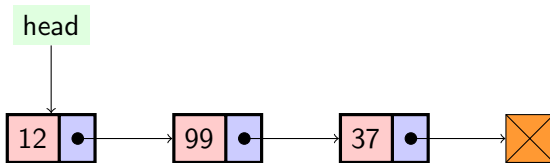

Figure: addFirst(12) sonrası

addFirst metodu

```
12 public void addFirst(T value){ //Listenin başına  
    ↪ ekler  
13     Node<T> newNode=new Node<T>(value, head);  
14     head=newNode;  
15 }
```

addLast

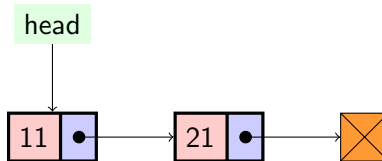

Figure: addLast(24) öncesi

addLast

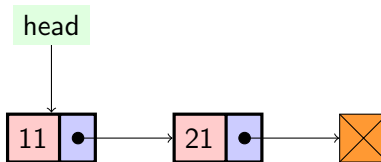

Figure: addLast(24) öncesi

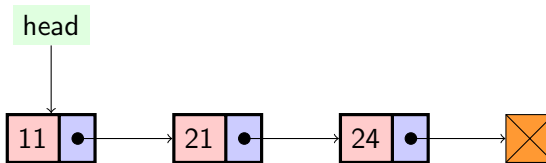

Figure: addLast(24) sonrası

addLast metodu

```
16 public void addLast(T value){ //Listenin sonuna ekler
17     Node<T> current=head;
18     while (current.next != null)
19         current=current.next;
20     current.next=new Node<>(value, null);
21 }
```

addAfter metodu

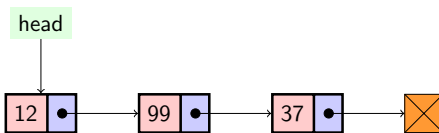

Figure: insertAfter(0,26) öncesi

addAfter metodu

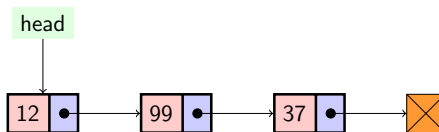

Figure: insertAfter(0,26) öncesi

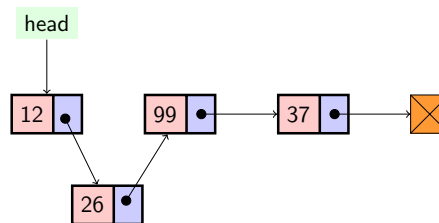

Figure: insertAfter(0,26) sonrası

insertAfter metodu ve add metodu

```
22 public void insertAfter(Node<T> node, T value){ //Verilen düğümden sonra ekler  
23     Node<T> newNode=new Node<>(value, node.next);  
24     node.next=newNode;  
25 }
```

insertAfter metodu ve add metodu

```
22 public void insertAfter(Node<T> node, T value){ //Verilen düğümden sonra ekler
23     Node<T> newNode=new Node<>(value, node.next);
24     node.next=newNode;
25 }
```

```
26 public void add(int index, T value){ //Verilen konumdan sonra ekler
27     Node<T> current=head;
28     int currentLocation=0;
29     while (current != null && currentLocation < index) {
30         current=current.next;
31         currentLocation++;
32     }
33     if (currentLocation != index)
34         throw new IndexOutOfBoundsException("Listede yeterli eleman yok!");
35     insertAfter(current, value);
36 }
```

removeFirst metodu

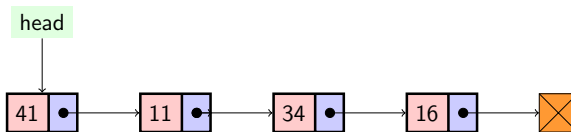

Figure: `removeFirst()` öncesi

removeFirst metodu

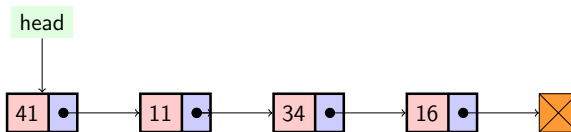

Figure: removeFirst() öncesi

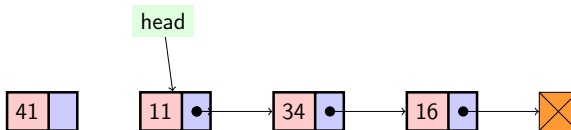

Figure: removeFirst() sonrası

removeFirst metodu

```
39 public T removeFirst(){ //Listenin başını siler
40     Node<T> toDelete=head;
41     head=head.next;
42     return toDelete.value;
43 }
```


removeLast metodu

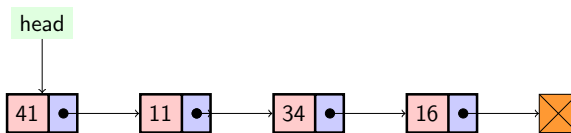

Figure: removeLast() öncesi

removeLast metodu

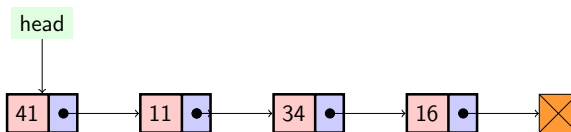

Figure: removeLast() öncesi

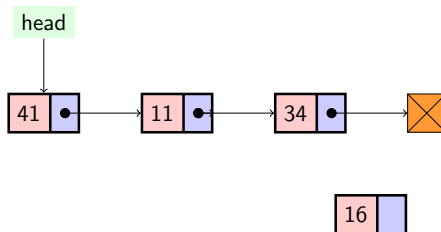

Figure: removeLast() sonrası

removeLast metodu

```
44 public T removeLast(){ //Listenin sonunu siler
45     Node<T> current=head;
46     Node<T> previous=null;
47     T r;
48     while (current.next != null){
49         previous=current;
50         current=current.next;
51     }
52     if(previous!=null){
53         r=previous.next.value;
54         previous.next=null;
55     }
56     else {
57         r=head.value;
58         head=null;
59     }
60     return r;
61 }
```

Çift Bağlı Liste

- Her düğümde hem sonraki(next) hem de önceki(previous) düğüme bağlantı vardır
- Listenin başını(head) ve sonunu gösteren bağlantılar mevcuttur
- Liste üzerinde ileri ve geri yönlü gezinme yapılabilir

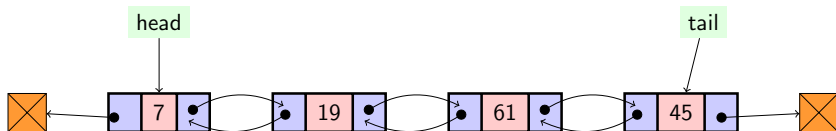

Figure: Çift Bağlı Liste Düğümü(Node)

Çift Bağlı Liste için Node Sınıfı

```
1 package doublyll;
2
3 public class Node<T> {
4     public T value;
5     public Node<T> next;
6     public Node<T> previous;
7
8     public Node(T value, Node<T> next, Node<T> previous) {
9         this.value = value;
10        this.next = next;
11        this.previous = previous;
12    }
13 }
```

Çift Bağlı Liste Temsili Gösterim

DoublyLinkedList Sınıfı

```
1 public class DoublyLinkedList<T> implements Iterable<T> {
2     private Node<T> head;//Listenin başı
3     private Node<T> tail;//Listenin sonu
4     private int size;//Listedeki eleman sayısı
5     public DoublyLinkedList() {}//Yapıcı metod
6     public int size(){ }//boyutu döndürür
7     public boolean isEmpty(){ }//Boş mu
8     public void addFirst(T value){ }//Başa ekler
9     public void addLast(T value){ }//Sona ekler
10    public T removeFirst(){ }//Başı siler
11    public T removeLast(){ }//Sonu siler
12    public void print(){ }//Listeyi yazdırır
13    public void reversePrint(){ }//Tersten yazdırır
14    public Node<T> getHead() { }//Başı döndürür
15    public Node<T> getTail() { }//Sonu döndürür
16    public Iterator<T> iterator() { }
17    public abstract void insertAt(int index, T value);
18    public abstract T removeAt(int index);
19 }
```

print metodları

```
47 public void print(){
48     Node<T> node=head;
49     while(node!=null) {
50         System.out.print(node.value + " ");
51         node=node.next;
52     }
53     System.out.println();
54 }
55 public void reversePrint(){
56     Node<T> node=tail;
57     while(node!=null) {
58         System.out.print(node.value + " ");
59         node=node.previous;
60     }
61     System.out.println();
62 }
```


addFirst metodu

```
15 public void addFirst(T value){  
16     Node<T> node=new Node(value, head, null);  
17     if (head!=null)  
18         head.previous=node;  
19     head=node;  
20     if (tail==null)  
21         tail=node;  
22     size++;  
23 }
```

addLast metodu

```
24 public void addLast(T value){  
25     Node<T> node=new Node<>(value, null, tail);  
26     if (tail!=null)  
27         tail.next=node;  
28     tail=node;  
29     if(head==null)  
30         head=node;  
31     size++;  
32 }
```

```
33 public T removeFirst(){  
34     Node<T> node=head;  
35     head=head.next;  
36     head.previous=null;  
37     size--;  
38     return node.value;  
39 }
```

removeLast metodu

```
40 public T removeLast(){  
41     Node<T> node=tail;  
42     tail=tail.previous;  
43     tail.next=null;  
44     size--;  
45     return node.value;  
46 }
```

iterator metodu

```
72 @Override
73 public Iterator<T> iterator() {
74     //Interface gerçekleştiren nesne oluşturma
75     Iterator<T> iterator=new Iterator<T>() {
76         private Node<T> node=head;
77         @Override
78         public boolean hasNext() { //Sonraki değer var mı
79             return node!=null;
80         }
81         @Override
82         public T next() { //Sonraki değeri döndür
83             T rval=node.value;
84             node=node.next; //iterator'u ilerlet
85             return rval;
86         }
87     };
88     return iterator;
89 }
```

Doubly Linked List İşlem Karmaşıklığı

Table: Mevcut uygulamada işlem karmaşıklıkları

İşlem	Karmaşıklık
addFirst, addLast	$O(1)$
removeFirst, removeLast	$O(1)$
insertAt	$O(n)$
removeAt	$O(n)$
size	$O(1)$
print, printReverse	$O(n)$

LinkedList< T > Sınıfı

java.util içinde

- Diziler kullanılarak gerçekleştirilen bir liste yapısıdır
- Bazı metodları ve özellikleri:
  - size, getFirst, getLast
  - addFirst, addLast, removeFirst, removeLast
  - add(int index, T element)
  - remove(int index)
  - contains, indexOf, lastIndexOf, toArray, push, pop

Listeler ile Yığıt ve Kuyruk

Aşağıdaki işlemler liste kullanılarak nasıl gerçekleştirilebilir?

- Yığıt
  - *push*
  - *pop*
- Kuyruk
  - *enqueue*
  - *dequeue*


```
prev->next = toDelete->next;  
delete toDelete;
```

```
// if only forgetting were  
// this easy for me.
```



```
assert "It's going to be okay.";
```

